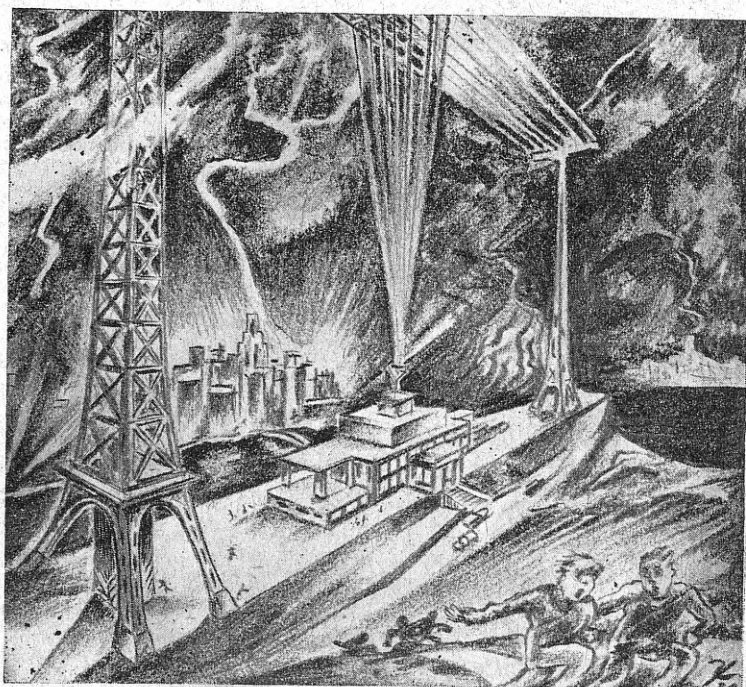

30

RADIO

*Lisana
R. Neudorfi
Raadio
käsiraamat*

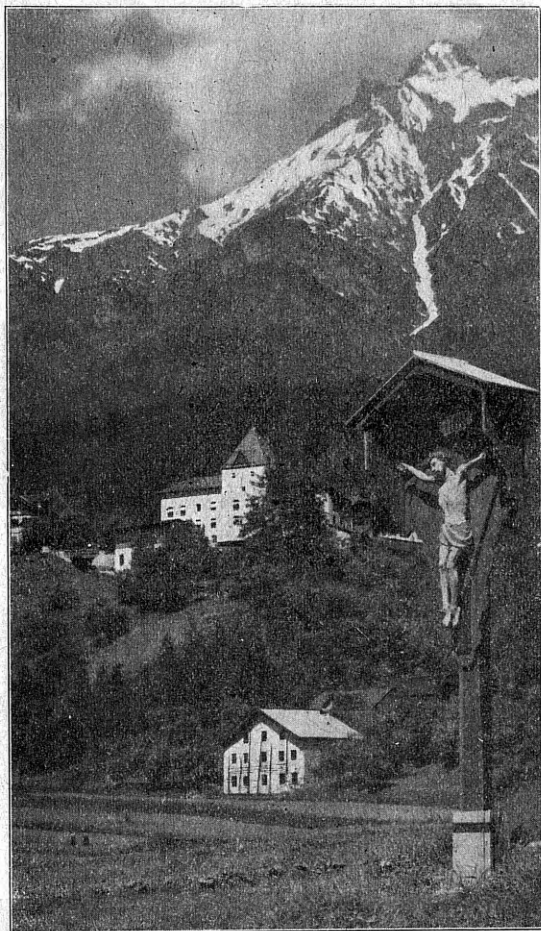

Kahe võimsa saatja heillus

Hind 15 s

12.—18. juulini 1931

Katse puhata pilvis.

Möödunud ja eelolevail nädalail kõneleb reede õhtuti ringhäälingus meie ajakirja toimetaja Dr. H. Mäe sellel teemil, kirjeldades mälestusi ja reismuljeid puhkusereisust Tirolis mägestikku.

Avaldame juuresolevalt mõnd vaadet Starkenbergi lossi ümbrusest, millest nimetatud reisivestes kõige tihem juttu. Starkenbergi loss ehitati 1339. aastal ja oli omal ajal röövrüütelite tugevaim kants. Loss asub 1000 meetri kõrgusel, pakkudes suurepäralist vaadet mägestikku, mis üle 2000 meetri kõrge. Lossi ligdal asub kunstlikult mäenõlvakule tekitatud järv, milles asub ka tugev ja veeküllane fontään, mis saab vett ülevalt mägedest.

Loss asub Tarrenz'i küla lähedal Lääne-Tirolis.

Raadiomuusika — suvemuusikaks!

Nagu raadio arengust juba ette arvata oli, kujuneb raadiomuusikast suur võistleja iga teistsugusele muusikategemise viisile. Seni oldi arvamisel, et raadio instrumentaalmuusikat, eriti kontsertidest väljatõrjuda ei suuda, sest puuduvad igasugused võimalused selle asetamiseks. Praegu on aga juba raadiomuusika nõnda kaugele jõudnud, et tahab hakata asetama suvituslinnades ja kuurortides suvimuusikat.

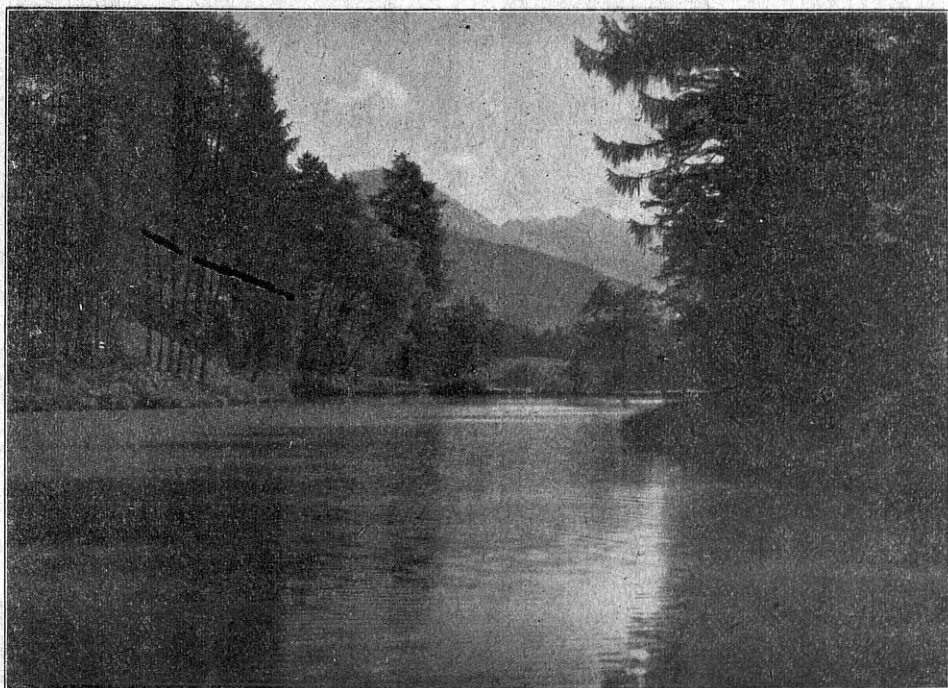
Eestis on esimesena sellest katsest teinud Nõmme linn, kus alates möödunud nädalast linnapargis antakse viis päeva nädalas raadiomuusikat suurte valjuhääldajate kaudu, kuna ainult ühel päeval mängib instrumentaal-orkester. Esimesed päevad raadiomuusikat näitavad, et raadio ületab orkestri kuuldavuse ulatuse poolest väga suurel määral. Nõmme linna kogemused raadiomuusikaga meelitavad vast ehk ka veel teisi linnu korraldama raadiomuusikat seal, kus teistsugune muusika kalliduse poolest ülejõu käib.

Georg Bernard Shaw ringhäälingu nõuandjana.

Inglise ringhäälingus on sagedasti tulnud ette juhu-seid, et kõnelejad räägivad mikrofoni ees kauem, kui seda väljakuulutatud aeg näeb ette. Selle pahe vastu on püütud mitmesuguste abinõudega võidelda. Kõige mõjuvamaks ja ka kuulajate poolt soovitatud abinõuks on lihtsalt mikrofon välja lülida. British Broadcasting Corporation pööras selles asjas Bernard Shaw poole, kes ka ühes inglise ajakirjas oma avaliku vastuse andis. Bernard Shaw paneb ette saateruumi elektrilist ahju üles seada, mis automaatselt tööle hakkab, kui ettenähtud kõneaeg läbi on. Minut minutilt tõuseks ahju temperatuur, nii et ka kangekaelsemad kõnelejad, kes muidu hästi soojust välja kannatavad, hiljemalt viie minuti pärast peavad ruttu oma kõne lõpetama. Võib aru saada, et Bernard Shaw oma ettepanekut „soojalt“ soovitab. Praegu ei ole küll British Broadcasting Corporation seda ettepanekut kasutanud, ega pole ka praktilisi kogemusi selliste abinõude mõjust.

Aafrika ringhäälingu ajakiri.

Juba mõnda nädalat ilmub esimene Aafrika ringhäälingu ajakiri. See on nädalaleht „La Radio Africaine“, mis ilmub prantsuse keeles ja sisaldab Põhja- ja Lääne-aafrika saatjate saatekavu.

Tellimishind:

aastas . .	Kr. 4.50
6 kuud . .	" 2.40
3 " . .	" 1.20
1 " . .	" 0.40

Tellimisi võtavad
vastu kõik post-
kontorid

RAADIO

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetuse ja talituse aadress: TALLINN, ETK Lai 39. Telef. ETK 32
Esitus Tartus: Pepleri tänav 15-2. Telefon 1-57

Kuulutuste hind:

kuulutuste osas	6 senti mm
teksti ees	8 " "
tekstis	10 " "
saatekavas	12 " "

Hind arvatud kuulutuste veeru lainese järele

Nr. 30

11. juulil 1931

I aastakäik

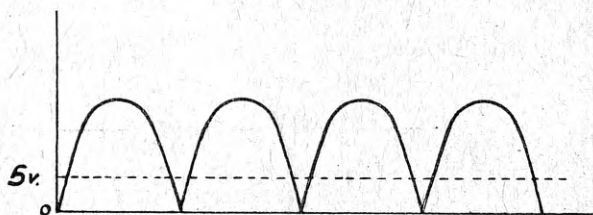
Tuuledünamoga akkumulaatorilaadija.

Э. Davidov.

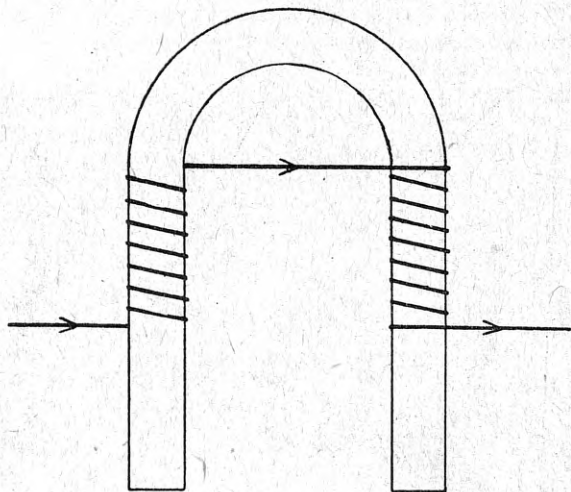
(Lõpp).

Kontaktlaagrid.

Kuna dünamo tuulerattaga on vabalt tiirlev ja saba hoolitsusel alati tuulesuunas hoitav, peab leidma teid ühenduse loomiseks välisjuhtmete ja dünamo vahel. Autor kasutas selleks kontakt-

Joonis 3.

Joonis 4.

laagreid. C on vasktoru, mille pikkus 180 mm, läbimõõt 20 mm, seina paksus ca 2 mm. Püst-võlve ülemises osas täidab õõnsust 35 mm ulatuselt puu, olles isolatsiooniks seal asetseva väiksema läbimõõduga võlve g ja jämedama C vahel.

i ja j on fiiberseibid; esimene takistab laagri e ja võlve C vahel ühenduse tekkimist, teine on aluseks, mille raamistik ühesdünamo, tuuleratta ja sabaga tiirleb. Laagrid on ka vasest ja nende külge on joodetud harjadelt tulevad ühendustraadid. Kumbki laagri on üksteisest isoleeritud, samuti neid läbistavad võlved; viimaste külge on joodetud kruvide o ja p alla minevad ühendused. Laagrite määrimiseks ei või õli tarvitada, sest siis tekib isoleeriv kord ühenduspindadele; pigem olgu laagrid kuivad või tarvitada grafiitpulbrit; see on must, poolkleepiv ja rasvasena näiv aine, mis tekitab hõõruvatele pindadele sileda ja hästi juhtiva katte. V on raudvõru, mis tihedalt ümbritseb mastiotsa, takistades viimase lõhkemist.

Tüür

hoolitseb selle eest, et tuuleratas oleks ikka suunitud vastu tuult. See koosneb 70 sm pikkusest lattrauast r ja selle külge valtsitud 0,5 mm pakusest plekkpinnast n, mille mõõdud ca 50 × 30 sm. Lattraua profiilmõõdud on ca 20 × 8 mm.

Turbinimasti

kõrgus oleneb sellest, kui soodus on ümbrus õhuvoolude liikumisele. Üldiselt peab see olema siiski 10—15 m kõrge. Kuna turbin on väike ja raskus pole kuigi suur, võib mastiks toekam antennimasti, mille tüve läbimõõt 12—15 sm ja ladva 5—6 sm. Mast on kindlustatud kolme tõmbitsaga ülevalt ja kolmeka keskelt, tõmbitsatraadina võib tarvitada 2—3 mm tsingitud raudtraati. Masti alus koosneb kolmest osast; I ja II osa on 3,5 meetri pikkused postid, mis 1,5 m maa sees. III on 1 m pikkune puupakk, mis traatseotise postide vahel selleks, et takistada nende alt kokku minekut. Mast on postide vahel kahe kruvipoldiga (d-20 mm), kui alumine ära võtta, on kaunis kerge tarbekorral masti alla lasta ja üles tõsta.

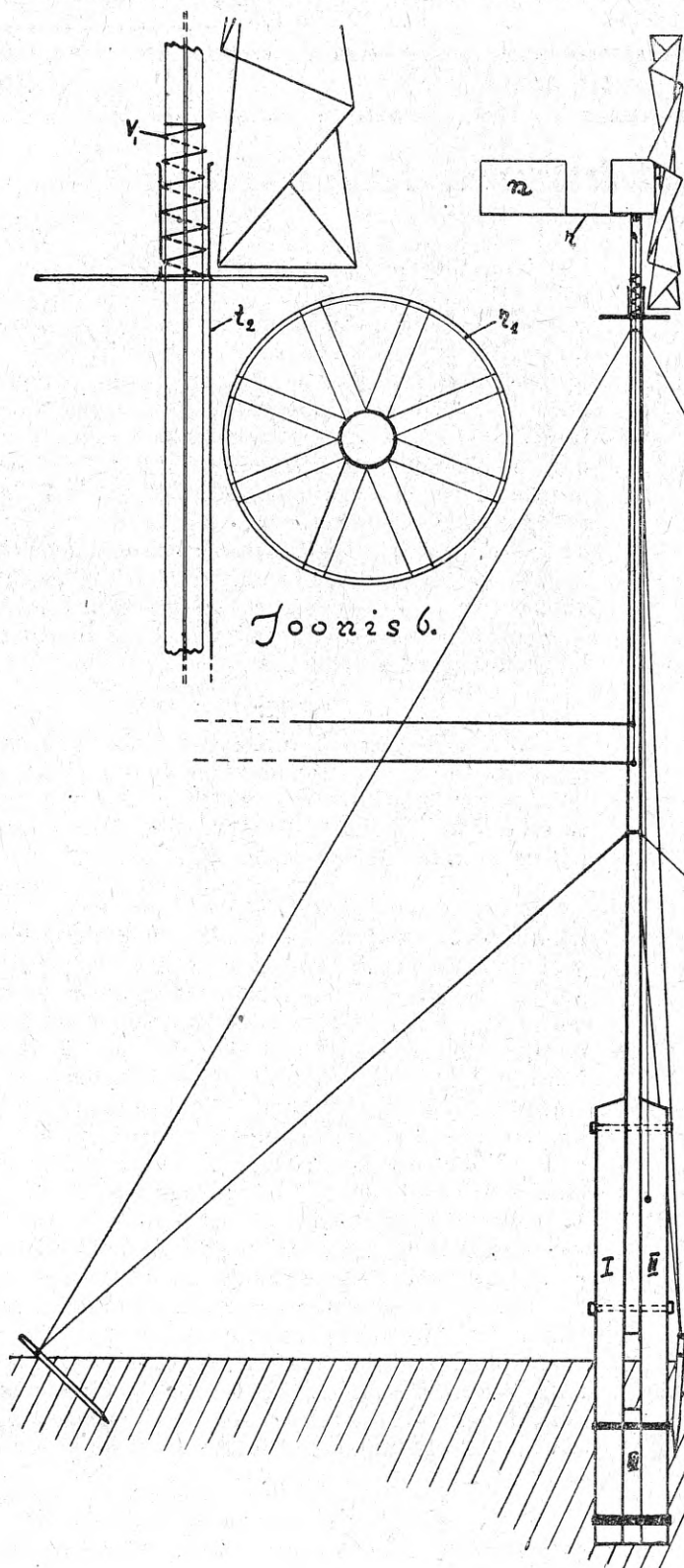
Muidugi saab ka masti läbi ja on hulk tööd ning vaeva vähem, kui on võimalik turbini püstitada mingi ehitise katusele; see on ka peaaegu alati võimalik, kuna kirjeldatud turbin on väike ja kerge.

Pidur.

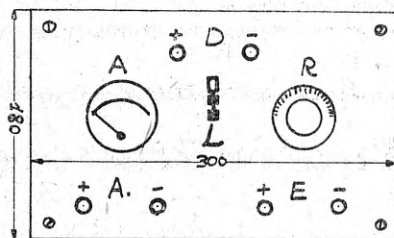
Alati pole ju vaja akkumulaatoreid laadida ja et turbin asjatult ei tööta, selleks on pidur. Pidurduse

teostamine on kaunis raske, kuna tuuleratas dünamoga on roteerivad. Juhul, kui turbin kuskil ehitise katusel, võib pidurit mitmeti kombineerida, kuid masti otsas on lihtsam järgmine seadeldis, mis kujutatud joonis 6. Plekkтору, mille läbimõõt umbes 10 mm võrra suurem masti läbimõõdust ja pikkus 25 sm, tuleb 15 sm pikkuselt lõigata kaheksaks

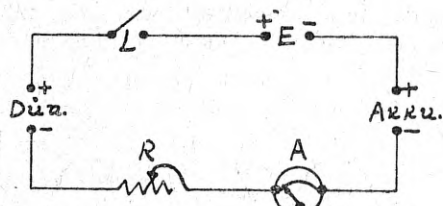
ribaks ja need painutada risti torule. Traatvõru ri on vähe väiksema läbimõõduga kui selline haraline ketas ja harundite otsad on painutatud ümber võru. Sellise piduri ja masti vahel, viimast ümbritsedes on vedru v_1 , mis kinnitatud ülevalt masti külge ja alt piduri külge. Vedru peab olema nii pingutatud, et ta vabas olekus tõmbab piduri

Joonis 6.

Lülitustahvel.

Lülitustahvi skeem.

Joonis 5.

Euroopa saatejaamade saatekavad 12.—18. juulini 1931

RADIO

Pühap. 12. juulil

Tallinn 296,1 / 10

9.55 jumalateenistus Jaani kirikust
12.15 põllumajanduslik kõne
12.45 põllumajandusl. teateid
13.00 lõunane kontsert. Juh. *M. Prokofjev*. Orkester: Rössiger—avam. Kaljuveski. Bosc — Sammalroosike. Moszkowski — Ungarlikult. Grünfeld — Romanss. Waldteufel — valss, Lillede korso. Curtis — serenad, Mälestus Sorrentost. Kling — fant. Waldteufeliana. Jessel — intermetso, Malomba. Peter — Orientaalne marss
14.00 lastetund
14.30 muusikalisi ettekandeid helipl.
15.00 „Vahitorni“ Seltsi kõne: „Vana maailma hävitamine“
20.00 teateid ja grammofonimuus.
20.20 päevauudiseid
20.30 kontsert. Juh. *M. Prokofjev*. Orkesteri ettek. möödunud nädala kaunimaid palu
21.30 vana tantsumuusikat heliplaat.
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus Tartust
22.00 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ Valgest saalist. (*The Estonia Dance Orchestra*)

Tartu 464,5 / 0,5

10.00 jumalateenistus Pauluse kirik. Jutlustab õp. *Klöpfer*
12.15 ülek. Tallinnast
17.00 advent. kirik, õp. *Mägi*: Ristimine
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 ülek. Tallinnast
21.30 vana tantsumuusikat helipl.
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
22.00 moodsat tantsumuusikat

Lahti 1800 / 40 Helsingi 221 / 10

8.45 võimlem. meestele
9.15 võimlem. naistele
11.00 soomek. jumalateenistus
12.00 trio kontsert
12.30 Eisko Langhjelms, retsitats.
12.50 ilmateade, ajan. õendus
13.00 rootsik. jumalateenistus
18.00 heliplaat
19.10 kõne
19.35 ringh. ork. konts.
20.15 Taimi Aronen, laul
20.35 kõne
20.55 ringh. ork. konts.
21.45 päevauudiseid
22.15 kaitseväge muusikat, ülek. rest. Kappelist

Stockholm 436 / 75 Motala 1352 / 30

12.00 jumalateenistus
14.00 kõne, laul ja muus.
16.30 ajav.-muusikat
17.30 lastetund
18.00 heliplaat

18.55 kellamäng Stockholmi raekojast
19.00 õhtune jumalat.
20.15 retsitatsioon
20.45 ajav. muus.
21.45 komöödia
22.40 kaitseväge muus.

Oslo 1071,4 / 75

11.20 kellamäng — 11.30 jumalateen.
— 14.00 helipl. — 19.00 ork. konts. —
19.45 konts. järg — 21.00 konts. ülek.
rest. Cecil — 23.15 laule — 23.45 tantsum. (helipl.)

Kallundborg 1153,8 / 10

11.00 jumalateenistus — 13.00 kellamäng ja lõunakonts. — 15.00 jumalateenistus — 17.00 ork. konts. — 18.50 helipl. — 21.00 kellamäng ja orkestri konts. — 22.50 ork. konts. — 23.50 — 1.30 tantsum.

Riia 524 / 13

10.00 saksak. jumalat.
12.15 lätik. jumalat.
14.00 lastetund
17.00 heliplaat
18.00 pealelõunakonts., juh. Parups
20.03 sümf. ork. konts., juh. Lawry-Levin
21.20 konts. järg
22.30 jazzmuus. helipl.
23.30—24.00 tantsum. helipl.

„Tallinna viinavabrik“

I. Likööri, napsid ja konjakid (Brandy)
II. Parfümeeria ja kosmeetika

TALLINN, Merepuistee 15, kõnet. 304-26

Varssav 1411,8 / 158 Katovice 408 / 16

12.58 ajan. õiend. ja fanfaarid Kraakovi Notre Dame kiriku tornist
13.10 konts. kohv. Bagatela
14.20—16.30 sõnalist ja muus.
16.30 Pommerni laulukooride kongress
18.40 vokaalsol. kontsert
20.20 heliplaat
21.15 popul. konts.
23.30 ooper. aariaid
24.00 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276 / 75 Königsberg 217 / 0,6

8.30 varane konts.
11.00 jumalateenistus
11.30 Tannebergi mälestussamba avamisaktus
12.40 supelkonts., juh. Tutein
13.00 Marek Weberi ork. (helipl.)
16.10 pealelõunakonts.
17.00 laul, Margarete Albrecht (sopr.)
17.30 ajav. muus.
19.30 tsitri ettek.
21.15 „Ringi ümber armastuse“, H. Bodansky ja F. Thelmi ooper, Oscar Straussi muus.
23.15 ilmat. ja lõpuks tantsum., ülek. Berliinist

Königswusterhausen 1635 / 75

7.30 võimlem.
8.00 Hamburgi sadamakonts.
9.55 hommikpüha
12.00 orelimuus.
13.00 lõunakonts.
15.30 tshellomus.
27.45 puhkp. ork. konts.
19.00 sõnaline
20.00 klaveri ja vokaalsol. konts.
20.50 sõnaline
21.30 popul. ork. konts. solist. kaast.
23.15 teateid ja tantsum. (Robert Gadeni kap.)

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253 / 5,6

8.00 hommikkontsert — 9.45 kellamäng — 10.00 hommikkontsert — 11.30 Tannebergi ausamba avamine — 12.30 ev. hommikpüha — 13.30 lõunakonts. — 15.10 sõnaline — 16.35 mandol. ork. kontsert — 18.00 puhkpill. ork. kontsert — 19.30 laule, Lotte Scheleskov (sopran) — 20.00—21.30 sõnaline — 21.30 rahvalik ork. kontsert — 23.40 tantsumuusikat

Langenberg 472,4 / 17 Köln 227,4 / 1,7

8.00 Hamburgi sadamakonts.
9.00 hommikpüha
10.05 katol. hommikpüha
11.30 Tannebergi ausamba avamine
12.30 orel ja koori ettek.
14.00 lõunakontsert
17.45 ringh. ork. kontsert
18.40—19.00 sportlikke ülek.
20.20 tund lühilainet
21.00 J. Haydn'i „Aastaajad“, sega-koori, solistide ja ork. kaast., kuni 1.00 teateid ja tantsum. Harry Head kapellilt

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

8.00 Hamburgi sadamakonts.
9.20 metsasarvekvarteti ettek.
11.15 evang. hommikpüha
12.00 koori ettek.
13.00 kontsert 2 klaverile
13.40 heliplaat
15.30 vokaalsol. konts.
16.30 lastekonts.
17.00 pealelõunakonts.
19.30 ajav. muusikat
20.30 klaverikonts.
21.00 puhkp. ork. konts.
22.00 „kirju“ õhtu
23.50—1.30 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7

Bremen 270 / 0,3. Flensburg 218,5 / 0,6
Kiel 232 / 0,3. Hannover 566 / 0,3
8.00 sadamakonts. aur. „Monte Olivia“
9.40 võimlemist
10.20 muusikal. hommikpüha
11.30 Tannebergi ausamba avamisaktus
12.30 varane kontsert
13.35 opere te muus.
15.30 Hagenbecki-konts.

16.15—19.30 sõnaline
19.30 viiuli ja klaveri ettek.
21.00 valss, tango, fox ja slow fox
Skarpa ork. ettek.

Praaha 486,2 / 5,5
8.00 varane kontsert — 9.30 orelikonts.
— 11.30 Bratislava — 13.05 Bratislava —
— 13.30 puhkpill. muusikat — 20.30
näidend — 20.55 puhkpill. mausikat
— 22.00 oop. aariaid — 22.25 kaitsev.
ork. kontsert — 23.15 kontsert restor.
„Manes“

Moravska-Ostrava 263,4 / 11
8.00 Praaha — 10.00 Bratislava —
12.00 Bratislava — 13.05 Bratislava —
13.30 Praaha — 22.00 kaitsev. muus.
23.15 Praaha

Bratislava 278,8 / 14
8.00 Praaha — 10.00 ev. jumalat. —
11.15 helipl. — 11.30 promen. konts.
— 13.05 promen. konts. järg — 13.30
Praaha — 17.15 helipl. — 19.35 po-
pul. konts. — 21.00 popul. konts. —
22.00 kaitsev. muus. — 23.15 must-
lasmuus.

Viin 516,4 / 20
11.30 moodsaid orelipalu
12.05 Viini sümf. ork. konts.
14.05 vokaalkvart. „Bohème“ ettek.
15.30 Viini uuslinna 700 a. juubeli
pidulik rongikäik
16.00 pealelõunakonts.
18.00 kõne
18.30 kammermuusikat
19.05 Beethoveni klaverikompos. 4 k.
19.30—20.40 sõnaline
20.40 Valssiunelm, oper., O. Straussi
muusika
23.15 õhtukonts. Pauschingeri ork.

Budapest 550,5 / 23
12.15 protest. jumalat.
järgreb ork. kontsert
15.00 heliplaate
17.00 Rigo Jancsi mustlasork. konts.
18.50 laule
19.30 ork. konts.
21.30 Valsse ja oper. muusikat, lõpuks
Horváthi ork. konts. kohv. Bodo

Bukarest 394,2 / 16
11.45 vaimulikke laule — 12.00 lõuna-
kontsert — 13.00 ja 13.50 helipl. —
17.00 ork. kontsert — 19.00 ja 20.00
helipl. — 21.00 opereti üleik.

Pariis 1724 / 17
13.30 orelikonts. — 14.00—19.00 he-
lipl. ja sõnalist — 21.00 Sevilla habe-
meajaja, Rossini ooper

Strassburg 345 / 17
11.45 prot. jumalat. — 12.30 katol.
jumalat. — 13.00 helipl. — 14.15 oop.
aariaid helipl. — 16.15 ork. konts. —
18.00 kergesis. muus. — 19.00 ooper.
uvert. ja fantaas. — 20.00 instrum.
konts. — 20.45 helipl. — 23.30 tantsum.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
16.00 ajan. õiend. ja konts. — 17.15
kaitsev. ork. konts. — 18.30 kontsert
— 19.30 jumalateenistus — 22.05 ork.
kontsert — 23.40 vaimulik epiloog

Leningrad 1000 / 100
7.30 helipl. — 10.00 hommikkontsert
— 16.00 kontsert — 18.00 ajanäitaja-
õiend. — 18.05 tõllisleht — 19.00 ta-

lupojaleht — 19.30 õhtukontsert —
1.30 raadiokeskõõ

Moskva VZSPS 1304 / 100
IGAPÄEV

5.00—7.30 võimlemist, päevauudiseid,
muusikat — 7.35 hommikkontsert —
10.00 raadioleht „Proletar“ — 10.55
õige aeg — 11.00 raadioleht „Prole-
tar“ ja kontsert — 12.00 talupojaleht —
13.00 kontsert — 15.50 ilmateade —
16.20 kõne — 15.55 õige aeg — 20.30
raadioleht „Proletar“

Esmasp. 13. juulil

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus
kuni 16.30 grammofonimuus.
20.00 teateid ja grammofonimuus.
20.20 päevauudiseid
20.30 dipl. ins. F. Olbrei: raadiovestlus
21.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
Tartust
21.05 kontsert heliplaatidelt

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 üleik. Tallinnast
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 üleik. Tallinnast
21.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
21.05 kontsert heliplaatidelt

Lahti 1800 / 40 **Helsingi** 221 / 10

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 ringh. ork. konts.
20.00 vokaalkvarteti ettek.
20.20 kõne
20.45 Cosimo Scogbba, klarnett
21.10 ringh. ork. konts.

Stockholm 436 / 75 **Motala** 1352 / 30

18.00 lastetund
18.20 Anna Wallström, rahvalaule
18.40 heliplaate
19.40 retsitsatsioone
20.00 kabaree
20.30 kõne
21.00 koorikontsert
21.45 kõne
23.00 solistide konts.

Oslo 1071,4 / 75

14.00 helipl. — 17.30 salongmuus. —
21.00 akordeoni ettek. — 23.05 klas-
silit muus. helipl.

Kallundborg 1153,8 / 10

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 16.00 pealelõunakonts. — 21.00
Viini muusikat — 21.20 koorilaule —
23.00 ork. konts.

Riia 524 / 13

18.00 heliplaate
19.00—20.35 sõnaline
20.35 laule (helipl.)
22.05 akordeoni ettek.
22.30 heliplaate

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fan-
faarid
13.10 heliplaate
14.10—17.00 sõnaline
17.00—19.00 sõnalist ja helipl.
19.00 ajav. muus. kohv. Gastronomja

20.20 heliplaate
20.40—21.30 sõnaline
21.30 Verdi oop. „Aida“, (helipl.)
23.45 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276/75 **Königsberg** 217/0,6
12.40 heliplaate
17.00 pealelõunakonts., juh. Wöllner
18.45—21.00 sõnaline
21.00 ajav. ja tantsumuus., üleik. Ber-
liinist

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmat. ja helipl.
15.00 heliplaate
16.40 noortetund
17.00 pealelõunakonts.
18.00—21.00 sõnaline
21.00 ajav. ja tantsum., Oscar Joosti
kap.

21.45 sõnaline
22.15 kuuldemäng
23.15 teateid ja kohvikonts., üleik.
Hannoverist, lõpuks tõllisork. konts.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253 / 5,6
12.35, 14.10 ja 14.50 helipl. — 17.00
kompositsioone — 17.30 ajav. konts.
— 18.35—21.00 sõnaline — 21.00 ajav.
ja tantsumuusikat

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227,4/1,7

11.40 ja 13.00 heliplaate
14.05 lõunakonts.
18.00 soprani ja tshello konts.
19.40 hispaania keelt
21.00 õhtukontsert solistide ja ork.
kaastegevusel

kuni 24.00 õmmuus. helipl.
24.00—1.00 tantsum. Harry Head kap.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 heliplaate
13.20 ajav. muus. (helipl.)
17.30 pealelõunakonts.
19.00—20.10 sõnaline
20.10 inglise keelt
21.00 oper. ülekanne
23.00 sõnaline
24.00—1.00 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7

12.00 idamaa muus. helipl.
14.15 heliplaate
15.15 nädala uusimaid helipl.
18.00 kella viie-tee (helipl.)
19.10 „kirju“ tund
20.00—21.00 sõnaline
21.00 luuletusi
22.15 kuuldemäng
23.30 konts. kohv. Kröpkest
0.15 konts. kohv. Wallhofist

Praaha 486,2 / 5,5

12.30 heliplaate — 13.30 heliplaate —
14.05 heliplaate — 15.30 Bratislava —
18.20 heliplaate — 19.15 heliplaate —
20.05 raadiokabaree — 21.30 popul.
aariaid — 22.00 ajan. õiendus ja ajav.
muusikat — 22.30 kontsert — 23.15
heliplaate

Moravska-Ostrava 263,4 / 11

12.30 helipl. — 15.30 Bratislava —
18.00 helipl. — 20.05 raadiokabaree —
21.30 Praaha — 23.15 Praaha

Bratislava 278,8 / 14

12.30 helipl. — 13.30 Praaha — 15.30
pealelõunakonts. — 18.20 helipl. —
19.00 kammermuus. — 20.05 radio-
kabaree — 21.30 Praaha — 23.15
Praaha

Viin 516,4 / 20

12.30 kergesis. muus. helipl.
13.40 kuulsaid kunstnikke helipl.
17.00 pealelõunakonts.
18.35—21.00 sõnaline
21.00 tshello ettek., Raphael Lanes
21.45 rahvalik konts. J. Holzeri ork.

Budapest 550,5 / 23

13.00 kellamäng
13.05 kvarteti konts.
18.05 ork. konts., juh. Ml. Bertha
20.00 kontsert
20.40 Jenő Farkase mustlasork. konts.
21.40 ork. konts., juh. Dohnáangi,
lõpuks Horváthi ork. konts. kohvik
Ostende

Bukarest 394,2 / 13

13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 ringh.
ork. konts. — 10.10 konts. järg —
20.00 helipl. — 21.00 korneti ettek.
— 22.15 kammermuus.

Pariis 1724 / 17

13.30 helipl. — 14.05 muus. oper. ja
oopereist — 17.30 kontsert — 19.30
helipl. — 21.45 kontsert — 22.30 Laz-
zari pidulik kontsert

Strassburg 345 / 17

12.30 ja 14.15 helipl. — 18.00 „kirju“
muusika — 19.00 ooper. ja oper. muus.
— 20.00 kerges. muus. — 20.45 helipl.
— 21.30 opereti üleik.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35

13.00 kerges. klassiline konts. — 14.15
ork. konts. — 15.00 helipl. — 17.00
kergesis. konts. — 18.15 tantsum. —
19.00 tantsum. — 20.30 „kirju“ tund
— 22.50 kammermuusikat — 1.00 Big
Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 100

1.30 helipl. — 8.10 noorte kontsert —
11.00 ajan. õiend. — 16.00 lastekonts.
— 18.00 ajan. õiend. — 18.05 töölis-
leht — 18.55 muusikat — 19.00 talu-
pojaleht — 19.30 üleik. puhkeaiast ehk
philharm. — 23.00 ajan. õiend.

Teisip. 14. juulil**Tallinn** 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30
grammofonimuusikat
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 päevauudiseid
20.30 Kehalise kasvatusse inspektor
Ernst Idla: Milliseid kehalise kas-
vatuse vorme peame võimaldama
oma lastele suvel
21.00 Esperantokeelne nädalakroonika
21.10 kontsert. Juh. M. *Prokofjev*
Orkester: Jucik — Florentsi marss.
Strauss — valss, Kevadhäälled. Ros-
sini — avam. Itallanna Alziiris.
Verdi — fant. oop. Traviata. Mosz-
kowski — 2 hispaania tantsu
21.55 ilmasteade ja ajanäitaja-õiendus
Tartust
22.00 kontserdi järg. Orkester: Meyer-
beer — Kroonimismarss. Leopold —
fant. ukraina motiivid. Lincke —
valss, Oh kevad kuis oled ilus. Ur-
bach — marss

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 üleik. Tallinnast
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 üleik. Tallinnast
21.55 ilmasteade ja ajanäitaja-õiendus
22.00 üleik. Tallinnast

Lahti 1800 / 40

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 kõne
19.40 ringh. ork. konts.
20.05 Bruno Jorma, laul
20.30 ringh. ork. konts.
21.00 K. Hj. Lindbohm, lõbusaid ju-
tustusi
21.25 heliplaate

Helsingi 221 / 10

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 laule ja jutustusi lastele.
19.40 üleik. Lahtist
20.05 kõne
20.30 üleik. Lahtist
21.00 revüü

Stockholm 436 / 75 **Motala** 1352 / 30

18.00 lõõtsharm. ja laule
18.30 heliplaate
19.30 kõne
20.00 kaitsev. muus.
21.00 kõne
22.40 retsitatsioon
23.10 kammermuus.

Oslo 1071,4 / 75

14.00 helipl. — 21.00 konts. üleik. rest.
Wilhelm Olsen — 22.00 laule — 23.05
retsitatsioon

Kallundborg 1153,8 / 10

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 16.30 ork. konts. — 21.30 „Suvi
Tiiroolis“ laulumäng

Riia 524 / 13

18.00 Wagneri ooper „Lohengrin“
19.30 retsitatsioon
20.03 popul. konts., juh. Parups
22.30 lõbus. muus.

Varssavi 1411,8/158 **Katovice** 408/16

12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fanfaar.
13.10 heliplaate
16.25—17.00 sõnaline
17.00 heliplaate
17.45—18.10 sõnaline
18.15 heliplaate
19.00 popul. konts.
20.35 heliplaate
20.40—21.15 sõnaline
21.15 Varssavi philharm. konts., kaast.
Marie Mokrzycka (sopran)
22.30—23.45 sõnaline
23.45 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276/75 **Königsberg** 217/0,6

12.30 heliplaate
17.00 Joh. Brahmsi helit., soprani ja
bratshe ettek.
18.10 supelkonts., kaitsepol. kap.
20.15 ajav. kontsert
21.30 Alfredo Rubino (bariton) laulab
22.10 lõbusaid groteske
23.30 õhtukonts. ringh. ork.

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmat. ja helipl.
15.00 heliplaate
17.00 pealelõunakonts.
18.00—22.10 sõnaline

22.10 kammermuus.

23.15 teateid ja lõpuks kuni 1.00 ringh.
ork. konts.

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** -253 / 5,6

12.35, 14.10 ja 14.50 heliplaate — 17.00
ajav. kontsert — 18.30—20.00 sõnaline
— 20.00 heliplaate — 21.00 Géza von
Kresz viiuldab

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227,4/1,7

11.15 heliplaate
11.30 teateid
12.20 heliplaate
14.05 lõunakonts.
18.00 vokaalsol. konts.
19.40 prantsuse keelt
20.00 lõbusat muusikat
23.05 teateid

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 heliplaate
13.20 lõunakonts. (helipl.)
17.10 pealelõunakonts. ringh. ork.
19.00—20.15 sõnaline
20.15 ajav. konts. ringh. ork.
21.00 kuuldemäng
22.15 uusimaid heliplaate
23.00 muusikalisi plagiaate
0.15—1.00 tantsumuus.

Mees-rälsepp-üri**Max Johanson**

Tallinn, Lühike jalg 6

Asja saabusid Londonist kevade pallitu- ja
üllikonnarõõd

Uudisena modern kude**Hamburg** 372,2 / 1,7

12.00 böömi muusikat (helipl.)
13.30 lõunakonts.
14.15 heliplaate
15.15 lõunakonts. järg
17.15 segaeeskavaga konts.
19.00 „kirju“ tund
20.00—21.00 sõnaline
21.00 töötute konts.
23.30 ork. kontsert

Praaha 486,2 / 5,5

12.30 heliplaate — 13.30 lõunakontsert
— 14.05 lõunakontserdi järg — 15.00
heliplaate — 15.30 Bratislava — 18.10
heliplaate — 20.05 laule — 20.25 promen.
kontsert — 21.25 klarneti ettek. — 22.00
philharm. kontsert — 23.20 Bratislava

Moravska-Ostrava 263,4 / 11

12.30 helipl. — 13.30 lõunakonts. —
14.05 lõunakonts. järg. — 15.00 Praaha
15.30 Bratislava — 18.00 helipl. —
21.25 Praaha — 23.15 Bratislava

Bratislava 278,8 / 14

12.30 helipl. — 13.30 lõunakonts. —
14.05 lõunakonts. järg — 15.00 helipl.
— 15.30 pealelõunakonts. — 18.20
helipl. — 19.00 klaverikonts. — 20.25
puhkp. konts. — 21.25 Praaha —
23.15 mustlasmuus.

Viin 516,4 / 20

12.30 lõunakonts. G. Macho kap.
13.40 lõunakonts. järg.
14.15 koorilaule (helipl.)
16.50 vene muusikat instrum. ja vo-
kaal solistelt
18.25—20.15 sõnaline
20.15 hiina muusikat (helipl.)

21.10 laule ja aariaid, Piero Pierotic
21.50 kuuls. instrumentaliste (helipl.)
23.20 õhtukonts., M. Winternitzi kap.

Budapest 550,5 / 23

13.00 kellamäng
13.50 salongork. konts.
18.50 Rácz Laci mustlasork. konts.
20.00 vokaalsol. konts.
21.15 Radicsi mustlasork. konts.

Bukarest 394,2 / 19

13.00 ja 13.50 heliopl. — 18.00 tantsumuus. — 20.00 heliopl. — 21.00 ork. kontsert — 21.55 konts. järg

Pariis 1724 / 17

13.30, 14.00 ja 19.30 heliopl. — 21.00 „Faust“, Coudod oop. (helipl.)

Strassburg 345 / 17

12.30 heliopl. — 16.00 tantsum. — 18.00 instrum. konts. — 19.00 konts. järg — 19.45 heliopl. — 20.00 instrum. konts. — 20.45 heliopl. — 21.30 prantsuse rahvuslaule — 23.30 tantsum. (helipl.)

London 261,3/67 Daventry 1554,4/35

13.00 orelikonts. — 14.00 ajan. õiend. ja kergesis. muus. — 15.05 heliopl. — 17.00 sonaate — 17.30 ork. konts. — 18.15 tantsum. — 21.30 orelikonts. — 22.35 kontsert — 23.30 tantsum. — 1.00 Big Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 100

1.30 heliopl. — 8.10 noorte kontsert — 11.00 ajan.-õiend. — 16.00 lastekonts. — 18.00 ajan.-õiend. — 18.05 tšellisleht — 18.55 muusikat — 19.00 talupojaleht — 19.30 ülel. puhkeaiast ehk philharm. — 23.00 ajan.-õiend.

Kesknäd.15.juulil

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30 grammofonimuusikat
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 päevauudiseid
20.30 põllumajanduslikke teateid
20.45 kontsert. Juh. M. Prokofjev

Orkester: Münch — marss. Blon — Lilled sosin. Boccherini — menuett. Urbach — fant. Mälestusi Grieg'ist. Lindsay-Theimer — Rooside tund. Waldteufel — valss, Lindude laul. Offenbach — intermetso ja barkarol. Blättermann — ballet-muusika. Basque — Jaapani karneval. Blon — marss

21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus Tartust

22.00 vana ja moodsat tantsumuusikat heliplaatidelt

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülel. Tallinnast
20.00 teateid ja grammofonimuus.
20.20 ülekanne Tallinnast
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
22.00 ülekanne Tallinnast

Lahti 1800 / 40 Helsingi 221 / 10

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 laulu ja jutustusi lastele

20.00 Aarne Tirkonen, viiul

20.25 kõne

20.45 tantsumuusikat

21.05 Joonas Uusivuori, akkordeoni muusikat

21.15 tantsumuusikat

Stockholm 436 / 75 Motala 1352 / 30

18.00 ajav. konts.
19.00 retsitatsioon
19.30 heliplaate
21.00 solistide programm
21.45 kõne
23.15 tantsum. (helipl.)

Oslo 1071,4 / 75

14.00 heliopl. — 19.00 noortetund — 21.00 klaverikonts. — 22.00 kornete oktetis konts. — 23.05 laule — 22.35 tantsum. (helipl.)

Kallundborg 1153,8 / 10

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts. — 16.30 pealelõunakonts. — 17.15 kõne ja lõpuks konts. järg — 18.50 heliopl. — 21.00 operetimuus. — 23.45 tantsumuus.

Riia 524 / 13

18.00 pealelõunakonts., juh. Parups
19.00 kõne
20.03 popul. konts., juh. Medins
22.30 heliplaate

Varssav 1411,8/158 Katowice 408/16

12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi. fanfaarid

13.10 heliplaate
16.25—17.00 sõnaline
17.00 ettek. lastele
17.45—18.15 sõnaline
18.15 heliplaate
19.00 politseiork. konts.
20.20 heliplaate
20.40—21.15 sõnaline
21.15 kammerrmuus.
22.20 konts. järg
23.00—23.30 sõnaline
23.30 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276/75 Königsberg 217/0,6

11.10 ja 11.30 kooliraadio
12.15 sõnaline
16.45 sõnaline
18.10 ajav. muusikat
19.25 ajav. konts.
20.00 sõnaline
21.05 rahvalik ork. konts., juh. Tutein
23.10 ilmat. ja lõpuks tantsum. Berliinist

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 ilmat. ja heliopl.
15.00 heliplaate
16.30 sõnaline
17.00 pealelõunakonts.
18.00 sõnaline
18.30 igapäine muusika ja luule, kõne muus. näidetega
19.00—21.00 sõnaline
21.00 kaitsev. konts.
22.35 mustlasmuus. ülel. Budapestist
23.15 teateid ja tantsumuus.

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253 / 5,6

12.35, 14.10 ja 14.50 heliopl. — 17.20 ajav. ja tantsumuusika — 18.20 klaveri ettek. — 19.00 kõne — 19.25 laule — 20.20 õhtumuusikat — 21.20 lõbus kuulderevüü — lõpuks ajav. kontsert — 23.40 heliplaate

Langenberg 472,4/17 Köln 227,4/1,7

11.40 ja 13 heliplaate
14.05 lõunakontsert
16.30—21.00 sõnaline
21.00 kaitsev. kontsert
24.00 tantsum. Harry Head kap.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 heliplaate
13.20 promen. konts.
14.00 vanu ja uusi tantse (helipl.)
16.30 lastetund
17.30 pealelõunakonts.
19.00—20.05 sõnaline
20.05 saksofonikonts.
21.00 puhk. ork. konts.
22.30 sõnaline

Hamburg 372,2 / 1,7

12.00 Johannes Brahmsi helit. (helipl.)
13.30 lõunakonts.
14.15 lõunakonts. järg
15.15 heliplaate
17.00 supelkonts. Pymonti supelas.
18.00—19.00 sõnaline
19.00 „kirju“ tund
20.00—21.00 sõnaline
21.00 „Ilus Galathee“, koom.-mütol. ooper. Poly Henrion
22.00 kuuldemäng
23.30 konts. kohv. Wallhofist
0.15 konts. kohv. Astoriast

Praaha 486,2 / 5,5

12.30 heliplaate — 13.00 teateid — 13.30 heliplaate — 14.05, 14.35 heliopl. — 15.00 kõne — 15.10 heliplaate — 15.30 pealelõunakontsert — 18.20 heliplaate — 19.15 heliplaate — 20.20 kontsert — 20.25 lõbus õhtu — 22.00 laule — 22.30 klaveriettek.

Moravska-Ostrava 263,4 / 11

12.30 heliopl. — 14.35 Praaha — 15.30 pealelõunakonts. — 18.00 heliopl.

Bratislava 278,8 / 14

12.30 heliopl. — 14.35 Praaha — 15.30 pealelõunakonts. — 18.15 heliopl. — 19.15 heliopl.

Viin 516,4 / 20

12.30 heliplaate
13.40 lõunakonts., dr. Cerda kvart.
17.00 tantsum. heliopl.
19.00—20.40 sõnaline
20.40 väikesi klaveripalu
21.15 lõbusat ajaviidet
22.15 õhtukonts., O. Rönischki ork.

Budapest 550,5 / 23

13.00 kellamäng
13.05 kontsert
18.25 kaitsev. ork. konts.
20.15 kontsert
21.00 Budapesti philharm. kontsert lõpuks Imre Magyari mustlasork. konts. ja heliopl.

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 heliopl. — 18.00 rumee-
nia muusikat — 20.00 heliopl. — 21.00
ringh. ork. konts. — 21.45 konts. järg

Pariis 1724 / 17

13.30, 14.05 ja 19.30 heliopl. — 21.45
näidend

Strassburg 345 / 17

12.30 ja 14.15 heliopl. — 18.00 „kirju“
muus. — 19.00 ooper. uvert. ja fan-
taasia — 20.30 vokaalkonts. — 21.45
ork. konts.

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
13.00 helipl. — 13.45 orelikonts. —
14.30 kergesis. muus. — 16.30 ork.
konts. — 16.45 ajan. õiend. ja orel-
ikonts. — 18.15 tantsum. — 21.30 heli-
plaat — 22.35 sümf. ork. konts. —
23.30 tantsum. — 1.00 Big Ben (1554,4m)

Leningrad 1000 / 100
7.30 helipl. — 8.10 noorte kontsert —
9.30 töölisõuna ja kontsert — 11.00
ajan. õiend. — 16.00 kontsert — 18.00
ajan. õiend. — 18.05 töölisleht — 18.55
muusikat — 19.00 talupojaleht —
19.30 õhtukonts. — 1.30 raadiokesköö

Neljap. 16. juulil

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õiendus ja kuni 16.30
grammofonimuusikat
19.30 teateid ja grammofonimuusikat
19.50 päevauudiseid
20.20 kaitseministeeriumi puhkpillide-
orkestri kontserdi ülekanne Harju-
maelt. Juh. kaitsev. orkestrite insp.
Reder

21.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
Tartust
21.05 kontserdi järg

Tartu 464,5 / 0,5
14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülekanne Tallinnast
19.30 teateid ja grammofonim.
19.50 ülekanne Tallinnast
21.00 ilmateade ja ajanäitaja-õiendus
21.05 ülekanne Tallinnast

Lahti 1800 / 40
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaat
19.15 ringh. ork. konts.
20.00 kõne
20.25 Anna-Liisa Luukkonen, laul
20.45 sõnaline
21.10 ringh. ork. konts.

Helsingi 221 / 10
12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaat
19.15 ülekanne Lahtist
20.00 kõne
20.25 sõnaline
21.10 ülekanne Lahtist

Stockholm 436 / 75 **Motala** 1352 / 30
18.30 lastetund
19.00 kõne
19.30 heliplaat
21.00 ringh. ork. konts.
22.40 retsitatsioone
23.00 ajav. muus.

Oslo 1071,4 / 75
14.00 helipl. — 21.30 klassilist muu-
sikant (helipl.) — 23.05 balalaikadeork.
kontsert

Kallundborg 1153,8 / 10
13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 16.30 puhkp. ork. konts. — 17.15
viulisoosid — lõpuks puhkp. ork.
konts. — 23.00 kergesis. muus. —
23.45—1.30 tantsumuusikat

Riiu 524 / 13
18.00 kaitsev. ork. konts.
19.30 kõne

20.03 muus. vene oopereist (helipl.)
20.10 sümf. konts., juh. Medins
22.30 heliplaat

Varssav 1411,8/158 **Katovice** 408/16
12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fan-
faarid
13.10 heliplaat
16.25 sõnaline
17.00 heliplaat
17.40 sõnaline
18.15 heliplaat
19.00 solistide konts.
20.00 heliplaat
20.40—21.15 sõnaline
21.15 philharm. ork. konts., kaast.
M. Zudar (bariton)
23.00 sõnaline
23.30 konts. ülekanne Vilnast
24.00 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276/75 **Königsberg** 217/0,6
12.30 heliplaat
17.30 ajav. konts.
19.50 ork. kontsert
20.50 sõnaline
21.30 koorilaule, mees- ja segakoorilt
ork. kaast.
22.00 kuuldredraama

Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmateade ja helipl.
15.00 heliplaat
15.50 sõnaline
17.00 lõunakonts.
18.30 muusikal. ettek.
19.00 sõnaline
19.30 kõne elektr. segamistest
19.55—22.00 sõnaline
22.00 kontsert neljal klaveril
22.30 bandoniooni konts.
23.15 teateid ja tantsum. (Eddy Wa-
lisi kap.)

Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253 / 5,6
12.30, 14.10 ja 14.50 helipl. — 17.00
ajav. muusika — 18.30 sõnaline —
19.50 ilmat. ja lõpuks lühike ooper
heliplaadelt

Langenberg 472,4/17 **Köln** 227,4/1,7
11.15 ja 13.10 heliplaat
14.05 lõunakontsert
18.00 õhtukontsert
19.00 sõnaline
19.40 hispaania keelt
20.00—21.00 sõnaline
21.00 koorikontsert, solistide ja ork.
kaasteg.
22.20 kuuldemäng
kuni 24.00 teateid
24.00—1.00 tantsum. Harry Head kap.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
11.00 heliplaat
13.20 balletimuus. helipl.
17.30 pealelõunakonts. ringh. ork.
20.30 „kirju“ õhtu
21.40 mandol. konts.
22.30 lõbus tund
23.50—1.00 tantsumuus.

Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 heliplaat
13.30 lõunakonts.
14.15 heliplaat
15.15 lõunakonts. järg.
17.45 vokaal soliste
18.15—19.05 sõnaline
19.05 „kirju“ tund
20.00—21.00 sõnaline

21.00 kabaree helipl.
21.45 naljamäng
23.30 konts. kohv. Kröpkest
0.15 konts. kohv. Atlantikust

Praaha 486,2 / 5,5
12.30 heliplaat — 13.30 Bratislava —
14.05 Bratislava — 15.10 heliplaat —
15.30 ork. kontsert — 18.10 heliplaat
— 20.05 vene laule — 22.00 ork. konts.
Brünnist — 23.15 segaeesk. kontsert

Moravska-Ostrava 263,4 / 11
12.30 helipl. — 13.30 Bratislava —
14.05 Bratislava — 15.30 pealelõuna-
konts. — 18.00 helipl. — 22.00 ork.
konts. — 23.10 Praaha

Bratislava 278,8 / 14
12.30 helipl. — 13.30 lõunakonts. —
14.05 lõunakonts. järg — 15.30 peale-
lõunakonts. — 18.20 helipl. — 19.00
viulikonts. — 19.30 helipl. — 22.00
popul. konts. — 23.15 Praaha

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakonts., Isy Geigeri kap.
13.40 lõunakonts. järg
14.15 helipl. uutest helifilm.
16.50 rahvalaule helipl.
17.20 katkeid Verdi ooper. (helipl.)
18.45—21.30 sõnaline
21.30 Mendelssohn-Brahmsi laule,
*Emilie Bittner
22.05 Haydni keelp. kvartette, Sedlak-
Winkleri kvart. ettek.
23.15 õhtukonts., K. Kralli jazzkap.

Budapest 550,5 / 23
13.00 kellamäng
13.05 koorikonts.
18.00 ungari laule
19.30 ork. konts.
21.15 heliplaat, lõpuks Farkas Jenö
mustlasork. konts.

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 ajav.
muus. — 20.00 helipl. — 21.00 sakso-
foni ettek. — 21.45 tshello ettek. —
22.15 klaveri ettek.

Pariis 1724 / 17
13.30, 14.05 helipl. — 17.30 kontsert
19.30 helipl. — 21.40 kontsert — 22.30
konts. järg

Strassburg 345 / 17
12.30, 13.30 ja 14.15 helipl. — 16.00
helipl. lastele — 18.00 ooperite muus.
— 19.00 „kirju“ muus. — 20.00 kerge-
sisulist muusikat — 20.45 helipl. —
21.30 kontsert

London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
13.00 orelikonts. — 15.00 helipl. —
16.45 tantsum. (1554,5 m) — 17.30 kerg.
ork. konts. (1554,4 m) — 18.15 tantsum.
(261,3 m) — 20.20 konts. — 21.15
kuuldemäng — 22.40 balleti ülekanne —
23.25 tantsum. (1554,4 m) — 1.00 Big
Ben (1554,4 m)

Leningrad 1000 / 100
7.30 helipl. — 8.10 noorte kontsert —
9.30 töölisõuna ja kontsert — 11.00
ajan. õiend. — 16.00 kontsert — 18.00
ajan. õiend. — 18.05 töölisleht — 18.55
muusikat — 19.00 talupojaleht —
19.30 õhtukontsert — 1.30 raadiokesköö

Reede 17. juulil

Tallinn

296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õendus ja kuni 16.30
grammofonimuusikat
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 päevauudiseid
20.30 dr. H. Mäe: Katse puhata pil-
vis (Reisiveste Tirolist)
21.00 kontsert heliplaatidelt
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
Tartust
22.00 kontserdi järg.

Tartu

464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülek. Tallinnast
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 ülek. Tallinnast
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
22.00 ülek. Tallinnast

Helsingi

221 / 10

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 Saini Friberg, retsitats.
19.40 ringh. ork. konts.
20.00 Ruben Liebkind, tshello
20.20 Helga Virkkunen, laul
20.40 kõne
21.00 ringh. ork. konts.

Lahti

1800 / 40

12.00 valuuta kursid
12.05 heliplaate
19.15 laule ja jutustusi lastele
19.40 ülek. Helsingist
20.20 kõne
20.40 Paul Troupp, naljalaule
21.00 näidend

Stockholm 436 / 75 Motala 1352 / 30

18.00 muusikat
18.20 lõõtsharm. muus.
19.00 kõne
19.30 heliplaate
20.30 kõne
21.00 orelkonts., kaast. J. Hult (orel),
E. Törnqvist (viul)
22.00—22.45 sõnaline
22.45 ajav. muus. keelp. ork.

Oslo

1071,4 / 75

14.00 ja 19.30 helipl. — 21.00 konts.
üle. rest. Vilhelm Olsen — 21.00
laule ja retsitatsioone — 23.05 trio
ettek. (viul ja akkord.)

Kallundborg

1153,8 / 10

13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 16.30 pealelõunakonts. — 17.15
sõnaline ja lõpuks. konts. — järg —
21.00 vana tantsum. — 22.00 rahva-
muusikat — 22.50 operimuusikat —
23.50—1.30 tantsum.

Riiä

524 / 13

18.00 klaveri ettek. (helipl.)
19.00 heliplaate
19.30 retsitatsioone
20.03 popul. konts., juh. Medins
22.30 marsse (helipl.)

Varssav 1411,8/158 Katovice 408/16

12.58 ajan. õendus ja Kraakovi fan-
faarid
13.10 heliplaate
16.25—17.10 sõnaline
17.10 heliplaate
17.30 sõnaline

18.15 heliplaate
19.00 ajav. muusikat
20.20 heliplaate
20.40 sõnaline
21.15 sümf. ork. konts.
23.00 sõnaline
23.30 ajav. ja tantsum.

Heilsberg 276/75 Königsberg 217/0,6

12.30 heliplaate
17.00 vene laule, Elsa Koch (sopran)
18.00 supelkonts. kaitsepol. ork.
21.15 ringh. ork. konts.
23.15 sõnaline. Kuni 0.30 ajav. ja
tantsum. Königsbergi Parkhotellist

Königswusterhausen 1635 / 75

13.00 teateid ja helipl.
15.00 heliplaate
17.00 pealelõunakonts.
18.00—21.00 helipl.
21.00 näidend
22.15 ork. konts., kaast. F. Nied (sopr.)
23.15 teateid ja tantsum. (G. Hoff-
manni kap.)

Breslau 325 / 1,7 Gleivitz 253 / 5,6

12.35, 14.10 ja 14.50 helipl. — 17.00
balletimuusika helipl. — 18.15—20.00
sõnaline — 20.00 õhtumuusika — 21.30
kuuldemäng — 24.00 helisev nädala
ringvaade

Langenberg 472,4/17 Köln 227,4/1,7

11.40 heliplaate
12.20 inglise keelt
13.00 heliplaate
14.05 lõunakonts.
18.00 õhtukonts.
19.00—21.00 sõnaline
21.00 sümf. konts. solist. kaast.
kuni 24.00 õmmuusikat
24.00—1.00 tantsum. Harry Head kap.

Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75

11.00 heliplaate
13.20 lõunakonts. (helipl.)
17.30 pealelõunakonts.
19.00—20.45 sõnaline
20.45 „kirju“ tund
21.30 idaeuroopa muusikat, philharm.
ork. ettek.
22.45 vanu ja uusi vene kirikulaule
23.35—1.00 tantsumuus. Margentheimi
supelasut.

Hamburg

372,2 / 1,7

12.30 norra marsse ja tantse (helipl.)
13.30 lõunakonts.
14.15 heliplaate
15.15 lõunakonts. järg
18.00 Chopini helit.
19.10 „kirju“ tund
20.10—21.00 sõnaline
21.00 vokaal kammerkons.
23.30 konts. kohv. Astoriast
0.15 konts. kohv. Continentalist

Praaha

486,2 / 5,5

12.30 heliplaate — 13.00 teateid —
13.05, 14.05 ja 14.35 heliplaate — 15.00
kõne — 15.10 heliplaate — 15.30 Bratis-
lava — 18.10 heliplaate — 19.15 heli-
plaate — 20.30 laule — 20.55 puhkp.
muusikat — 22.35 popul. viulukomp.
— 23.15 heliplaate

Moravska-Ostrava

263,4 / 11

12.30 helipl. — 14.35 Praaha — 15.30
Bratislava — 18.00 helipl. — 20.55
Praaha — 22.00 slovaki õhtu üle. k.
Brünnist — 22.30 Praaha — 23.15
Praaha

Bratislava

278,8 / 14

12.30 helipl. 14.35 Praaha — 15.30
pealelõunakonts. — 18.20 helipl. —
19.00 üle. Ungarist — 20.55 Praaha
— 22.00 slovaki õhtu üle. k. Brünnist
— 22.30 Praaha — 23.15 Praaha

Viin

516,4 / 20

12.30 helipl. klassil. oper.
13.40 heliplaate
17.00 pealelõunakonts. B. Silvingi kap.
18.30—21.10 sõnaline
21.10 ooperite muus. solistide ja Viini
sümf. ork. kaasteg.
23.00 õhtukontsert

Budapest

550,5 / 23

13.00 kellamäng
13.05 ork. kontsert
18.30 laule
20.00 Csorba mustlasork. konts.
21.15 Bura mustlasork. ja Guy jazz-
ork. konts.

Bukarest

394,2 / 16

13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 ajav.
muus. — 20.00 helipl. — 21.00 ooper
„Ernani“, Verdi

Pariis

1724 / 17

14.05 kammermuus. (helipl.) — 19.30
helipl. — 21.00 „Madame Butterfly“,
Puccini oop. (helipl.)

Strassburg

345 / 17

12.30 helipl. — 14.15 valsse (helipl.)
— 18.00 ooper. ja oper. muus. — 19.00
„kirju“ muus. — 20.00 kergesis. muus.
— 20.45 helipl. 21.30 opereti üle. k.

London 261,3/67 Daventry 1554,4/35

13.00 ballaade — 13.30 orelkonts. —
14.30 helipl. — 17.00 kergesis. muus.
— 18.15 tantsum. (261,3 m) — 20.30
tshellosool. — 21.00 vana operet. —
22.05 kaitsev. ork. konts. — 24.00
tantsum. (1554,4 m) — 1.00 Big Ben
(1554,4 m)

Leningrad

1000 / 100

7.30 helipl. — 8.10 noorte kontsert —
9.30 töölislõuna ja kontsert — 11.00
ajan. õend. — 17.00 kontsert — 18.05
töölisleht — 19.00 talupojaleht — 19.30
üle. k. puhkeaiast ehk philharm. —
23.00 ajan. õend.

Laup. 18. juulil

Tallinn

296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja-õendus ja kuni 16.30
grammofonimuusikat
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 päevauudiseid
20.30 kontsert heliplaatidelt
21.55 vana tantsumuusikat (*Salong, Oja,*
Kärt)
21.55 ilmateade ja ajanäitaja õendus
Tartust
22.00 järgneva nädala saatekava
22.05 moodsat tantsumuusikat Estonia
Valgest Saalist. (*The Estonia Dance*
Orchestra)

Tartu

464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 üle. k. Tallinnast
20.00 teateid ja grammofonimuusikat
20.20 üle. k. Tallinnast

21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
22.00 järgneva nädala saatekava
22.05 moodsat tantsumuusikat
Lahti 1800 / 40 **Helsingi** 221 / 10
12.00 valuita kursid
12.05 heliplaate
18.00 heliplaate
19.15 kõne
19.40 akkordeoon. kvart. ettek.
20.00 opereti üle. rest. Kaivohuone
22.00—24.00 tantsum. üle. rest. Oprit
Stockholm 436 / 75 **Motala** 1352 / 30
17.00 ajav. muus. keelp. ork.
18.00 lastetund
18.30 heliplaate
19.30 kõne
20.00 Olle Nygren, laul
20.20 provintsi saatek.
21.00 komöödia
22.40—1.00 vana ja moodsat tantsum.
Oslo 1071,4 / 75
14.00 helipl. — 18.00 konts. ülekanne
rest. Vilhelm Olsen — 19.30 rahvus-
likku muus. — 21.00 ork. konts. —
23.05 ajav. ja tantsum.
Kallundborg 1153,8 / 10
13.00 kellamäng ja keelp. ork. konts.
— 16.30 pealelõuna konts. — 17.15
Griegi laule — 18.50 helipl. — 21.00
mustlasmuus. — 22.15 laule — 22.55
mandol. konts. — 23.45—1.15 tantsum.
Riia 524 / 13
18.00 mandol. muus.
19.00 kõne
20.03 valse operetest, ork. juh. Parups
22.30 tantsum.
Varssav 1411,8 / 158 **Katovice** 408 / 16
12.58 ajan. õiend. ja Kraakovi fanfaarid
13.10 heliplaate
16.25—17.30 sõnaline
17.30 kontsert
18.15 heliplaate
19.00 noorte solistide konts.
20.20 heliplaate
20.40—21.15 sõnaline
21.15 ajav. muusikat
23.00 sõnaline
23.30 Chopini klaveripalu, Marie Bar
24.00 ajav. ja tantsumuus.
Heilsberg 276 / 75 **Königsberg** 217 / 0,6
11.15 saksa rahvalaule
12.30 heliplaate
16.45 pealelõunakonts., juh. Wöllner
18.30—20.15 sõnaline
20.15 raadiorevüü
21.00 Paul Linke helit. konts., juh.
komponist
23.10 ilmat. ja lõpuks tantsum. Ber-
liinist
Königswusterhausen 1635 / 75
13.00 ilmat. ja helipl.
15.00 heliplaate
1.600 noortetund

17.00 pealelõunakonts.
18.00—21.00 sõnaline
21.00 Paul Linke helit., juh. kompon.
23.00 teateid
23.30 veiderdajate pidustus, kuni 1.30
tantsum. (Hans Schindleri kap.)
Breslau 325 / 1,7 **Gleivitz** 253 / 5,6
12.35, 14.10 ja 14.50 helipl. — 17.15
ajav. kontsert — 18.30 kõne — 19.30
õhtumuusika — 21.00 rahvalik konts.
23.45 tantsumuusika üle. Berliinist
Langenberg 472,4 / 17 **Köln** 227,4 / 1,7
11.15 heliplaate
11.45—13.00 sõnaline
13.00 heliplaate
14.05 lõunakontsert
15.35 nädallõpu-konts. helipl.
17.40 inglise keelt
18.00 õhtukonts.
19.05 tantsum. Harry Head kap.
19.20—21.00 sõnaline
21.00 lõbus õhtu
kuni 0.30 tantsum.
0.30—2.30 tantsum. Harry Head kap.
Stuttgart (Mühlacker) 360,1 / 75
8.30 hommikkonts.
11.00 heliplaate
13.20 mandol. konts.
17.30 philharm. ork. konts.
19.00—20.15 sõnaline
20.15 hispaania keelt
20.45 anektoote
21.00 puhkp. ork. konts.
23.00 ajav. konts.
23.50 tantsumuus.
Hamburg 372,2 / 1,7
12.00 laule operetest (helipl.)
13.30 lõunakonts.
14.15 heliplaate
15.15 lõunakonts. järg
17.00 ork. kontsert
18.00—19.40 sõnaline
19.40 „kirju“ tund
21.00 kuuldemäng
0.30 tantsum. Scarpa-ork.
Praaha 486,2 / 5,5
12.30 heliplaate — 13.30 B atislava —
14.05 Bratislava — 15.00 heliplaate —
15.30 pealelõunakontsert — 18.10 heli-
plaate — 20.05 laule — 22.00 kaitsev.
muusikat — 23.20 raadiofilm
Moravska-Ostrava 263,4 / 11
12.30 helipl. — 13.30 Bratislava —
14.05 Bratislava — 15.30 pealelõuna-
konts. — 18.00 helipl. — 20.05 kam-
mermuus. — 23.20—1.00 raadiofilm
Bratislava 278,8 / 14
12.30 helipl. — 13.30 lõunakonts. —
14.05 lõunakonts. järg — 15.30 peale-
lõunakonts. — 20.05 lõbus tund —
23.20 raadiofilm

Viin 516,4 / 20
12.30 lõunakonts., K. Haupti kap.
13.40 lõunakonts. järg
14.15 popul. oop. aariaid (helipl.)
16.20 helipl. konts. järg
18.00 Alamaustria muusikakap. konts.
20.00 sõnaline
20.50 õhtukonts., W. Ganglbergeri kap.
Budapest 550,5 / 23
13.00 kellamäng
13.05 Horváth Jani mustlasork. konts.
19.00 ork. kontsert
20.30 kaitsev. ork. konts.
22.15 Imre Magyari mustlasork. konts.
23.30 vokaalsol. konts.
Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 13.50 helipl. — 18.00 ajav.
muus. — 20.00 helipl. — 22.00 tantsum.
Pariis 1724 / 17
13.30 helipl. — 17.30 tantsum. —
19.30 helipl. — 21.45 prantsuse rahva-
laule — 22.30 klaverikonts. — 23.00
heliplaate
Strassburg 345 / 17
12.30 ja 14.15 helipl. — 16.15 tantsu-
muus. (helipl.) — 18.00 „kirju“ muus.
— 19.00 instrum. konts. — 20.00 vo-
kaalkonts. — 21.30 ork. kontsert —
23.30 tantsumuus.
London 261,3/67 **Daventry** 1554,4/35
14.00 ajan. õiend. ja ork. konts. —
17.45 orelikonts. — 18.15 tantsumuus.
(261,3 m) — 19.00 tantsum. — 20.30
„kirju“ tund — 22.50 kontsert — 23.30
tantsum. (1554,4 m) — 1.00 Big Ben
(1554,4 m)
Leningrad 1000 / 100
7.30 helipl. — 8.10 noorte kontsert —
10.30 laste kontsert — 16.00 kontsert
18.05 töölisleht — 19.00 talupojaleht
— 19.30 õhtukontsert — 22.30 tööli-
leht — 23.00 ajan.-õiend.

Pühap. 19. juulil

Tallinn 296,1 / 10
9.55 jumalateenist. üle. Jaani kirikust
Jutlustab õp. Hasselblatt
12.15 põllumajanduslik kõne.
12.45 põllumajanduslikke teateid.
20.00 teateid ja heliplaatide muusikat
20.20 päevauudiseid
20.30 heliplaatide kontsert
21.30 vana tantsumuusikat
21.55 ilmateade ja ajanäitaja-õendus
Tartust
22.00 moodsat tantsumuusikat Dan-
cing Palace „Gloria“ (Kurt Strobel
and His Orchestra)

Maailmameister.

Ema pojale: „Sa oled kõige suurem võrukael terves
ilmas.“

Poeg: „Siis pean pingutama, et mitte ilmameistri
tiitlit kaotada.“

—: :—

Väikeselt Lindalt küsitakse, kas ta tahab nagu emagi
kirjanikuks saada.

„Aga ei“, vastab väike, „ma hakkan lauljaks ja kir-
janikuks. Päeval ma laulan ja öösel teen romaane.“

Cooperis.

„Milleks teete oma taskurätikusse sõlme?“
„Et ma seda ilusat meloodiat ei unustaks.“

Vähem kardetav.

Sissemurdja toaperemehele, kellelt ta armetult peksa
saab:

„Tehke mulle seda ainukest meelehääd ja kutsuge
politsei!“

Viimaks saan ka mina omale antenni püstitada!

Norra kuulajad soovivad mõjutada ringhäälingu saatekava koostamist.

Norras on viimasel ajal terve rida raadiokuulajate organisatsioone moodustatud, kes nüüd soovivad oma esitajate kaudu võtta osa saatekava koostamisest. Nad põhjendavad oma nõudmist sellega, et ringhääling, mis on üldsuse kasutuses, peab ka kuulajate soovidega programmi suhtes arvestama. Selliste ettepanekutega on juba paljudes teistes maades esinenud, ja nii ideaalne kui see nõudmine ka paberil on, kuid siiski peitub selles suur küsimus, kas ringhääling üldse suudab veel töötada, kui sellised „kuulajate-parlamendid“ saatekava hakkavad koostama.

Kõigile noortele raadiosõpradele

kui ka nende vanematele üheks vajalikumaks raamatuks osutub äsja ilmunud Rud. Alas'e raamat „Kuhu nüüd?“ — Juhatusi algkooli lõpetajatele ning lastevanemaile ja andmeid algkooli õppejõududele algkoolile järgneva edasiharimise kohta.

Raamat, mis maksab vaid 75 senti, on asunud täitma seda tühja kohta meie kirjanduses, mida seni valuga igalpool meele tuletatud. Algkooli lõpetamine on noortele ja vanemaile ajaks, mil nemad peavad otsusi tegema tuleviku üle. Enamikul noortest ja vanemest on see raske, sest neil puudub ülevaade edasiharimise võimaluste üle. Rud. Alas'e raamatuke annab väga asjalikult ja ülevaatlilikult seletusi, missugused võimalused noortel edasiõppimisel avanevad — ja selle teene eest ütleb temale vist iga lugeja mõttes parimat tänu. H. M.

Mikrofon.

Vaatamata suurimale ettevaatusele ei ole sagedasti võimalik hoiduda, et kuulajateni jõuavad sõnad, mis mitte otsekohe programmi ei kuulu. Kontsertide puhul oleme harjunud kuulama aplausi, ja kohvikülekannete puhul võib sagedasti kuulda, mida rahva hulgas räägitakse. Pole sugugi harva kuulda ütelsi: „Ober, üks klaas kohvi“ ehk „andestage minu hilinemist, preili Linda“ jne.

Sellistest intiim episoodest on raske hoiduda, sest väga tundelik mikrofon püüab ka kõige tasasema sõna kinni ja annab ta otsekohe edasi. Palju harvemad on sellised nähtused stuudios, kuna siin on suurem ettevaatus ja kontroll. Kuid siiski võib ka siin igasuguseid naljakaid juhtumisi ette tulla, mille tõenduseks olgu allpool toodud pisike näide:

Harjumuse võim.

Keegi nimekas ülikooli professor seisis mikrofoni ees, et mingisugust ettekannet pidada. Härra professor seletas, et tema võivat ainult siis rääkida, kui ta saab konspekti käes hoida. Tal pidavat tingimata mingisugune puldisarnane ese tarvitada olema. Ehitati siis ka kiiresti kastidest mingisugune pult, et professori soovi täita. Ettekanne algas. Mõne aja pärast märkasid insenerid kontrollruumis iseäralikku nähtust. Kõneleja hääli oli kord tugev, kord jälle nõrk. Tekkis tunne, nagu oleks mikrofon kiige peale monteeritud, mis siis kõneleja ees kõigub. Kui insenerid läbi akna vaatasid, siis nägid nad, et professor käed seljal, käis pikkade sammudega mööda tuba edasitagasi. Ta vaatas teravalt tühte nurka, arvatavasti vaadeldes oma üliõpilasi. Et kontrollruumist professoriga rääkida ei saanud, siis astus insener saateruumi. Professor keeras ennast ringi ja ... viisaka häälega tervitas mitte ükski sisseastujat vaid ka tuhandeid teisi: „Tere õhtust!“

Kas pealtkuulajad on stuudioruumis soovitatavad?

Paljud ringhäälingu tegelased, kunstnikud ja kuulajad on juba ammu tõstnud üles küsimuse, kas ei oleks parem, kui saateruumis oleks tõeline publik. See looks nagu teatri ehk kontsertsaali õhkkonna, mis omakorda avaldaks hääd mõju kunstnike peale.

Eriti Saksamaal on sel alal kaunis palju katseid tehtud. On saavutatud häid ja halbu tagajärgi. Nii näiteks naljaettekannete ajal on väga soovitatav, kui pealtkuulajad saateruumis viibivad. Kuid üldiselt mõjub publik ikkagi segavalt, kuna ta oma meeleolusid vahel liiga tormiliselt väljendab ja sellega teeb võimatuks ettekanne jälgimise raadio teel.

Suuremad võimsused lõpplampi abil.

Vastuvõtja võimsus oleneb esimeses järjekorras ära lõpplampi tüübist. Mida suurema võimsusega on lõpplamp, seda suurem on tagajärg. Kes oma aparaadilt eriti kõrget võimsust helitugevuses tahab saavutada, peab kõige suuremat lõpplampi tüüpi tarvitama, mida ta oma aparadi sisse saab monteerima.

Eriti tähtis on see siis, kui meil on tarvis suures ruumis raadiomusikalt edasi anda. Siin peab tarvitama dunaamilist valjuhääldajat ühes tugevate lõpplampidega, kuna väikestes ruumides aitab harilikust elektromagnetilisest valjuhääldajast. Kus hääletugevuse suhtes suuri nõudmisi pole seal aitab juba 0,5 wattist. Suuremates ruumides peab aga juba 20 kordse võimsusega arvestama.

Küllaldane vahe naaberantennidele.

Linnades peab väga selle peale rõhku panema, et naaberantennide vahe oleks küllaldaselt suur, kuna vastasel korral naaberantenn võib vastuvõttu mõjutada. Kui mõlemad antennid on sunnitud paralleelselt püstitada, siis peab nende vahe vähemalt 5 meetrit olema. Kui antenn asub risti naaberantenniga, siis peab katsetamise teel kõige sobivama kauguse leidma. Lõikenurga suurus mängib siin suurt osa. Üldiselt võib antennide vaheline kaugus väiksem olla, kui paralleelantennide juures. Kui ristatus on vertikaal sihis, siis võib antennide vahet isegi kuni ühe meetrini vähendada.

vastu tuuleratta äärt ja alles siis, kui pidur maani ulatuva traadi t2 abil allapoole tõmmatud, pääseb tuuleratas tiirlema.

Ventiil.

Nagu juba eespool tähendatud, on ventiiliks tantaalalaldaja element, mis töötab eeskujulikult, ega vaja mingit järelvalvet — väljaarvatud aegajaline elektrolüüdi uuendamine. Tantaalalaldajast on eelmistes „Radio“ numbrites täpseid kirjeldusi ilmunud, nii et pole vaja seda siin korrata. Tuleb vaid tähendada, et see ventiil ühe ainsa tantaalribaga peab olema, kahekordsest ventiilist pole mingisugust kasu.

Lülitustahvel.

Ruumi seinale, kus teostatakse akkumulaatorite laadimist, võib kinnitada isolaatoritele lauakese, millel ampermeeter, reostaat, lülili ja ning klemmid dūnaamo juhtmetele, akkule ja ventiilile. Ampermeetri mõõtpiirkond ei tarvitse suur olla, kuna üle kahe amperi kunagi voolutugevus ei tõuse. Reostaat peab olema võimalikult jämedama traadiga, takistus 10 oomi. Lüliljaks kõlbab harilik kanglülili. Dūnaamo juhtmete + ja — leidmine on kõige lihtsam, kui pista traadiotsad mingi soola või happe lahuses; traadiots, mis energilisemalt gaasimullikesi tekitab, on negatiivne. Ventiilklemmide + külge tuleb ühendada alaldaja tinaplaat ja — külge tantaalelektrood.

Lõpuks mõnigaid

praktilisi juhiseid

akkumulaatori laadimiseks. Laadija positiivne klemm ühendada akku plussiga ja negatiivne akku miinusega. Valeühendusest tuleb hoiduda, kuna siis võib akku ühekorraga ärarikkuda. Maximaalne laadimisvoolu tugevus on vabriku poolt akkule märgitud; kuid akku tervisele on kasulik, kui laadida 1,5—2 korda nõrgema vooluga — siis saab plaatide aktiivmass täielikumalt ära kasutatud ja akkumulaatori eluiga pikeneb rahulikuma laadimisprotseduuri tõttu. Sama on maksev ka tühjendamise kohta — lubamatud on akkumulaatori tugevad koormatused lühiühenduste näol jne. Happe kangust tuleb aeg-ajalt mõõta areomeetriga ja hooldada selle eest, et see palju ei erineks eeskirjades antud suurustest. Kui hape liiga kange — murenevad plaadid ja kui lahja, sulfateeruvad —

kattuvad roosakashalli korraga, mis takistab aktiivmassi mõjulepääsu. Vähemalt iga kahe kuu järel tuleb akkumulaator täiesti täis laadida ja alles siis laadija küljest lahti lülida, kui juba täielikult „keema“ kaase eraldama hakanud. Keemisel lahustub sulfaat ja osalt sadeneb purgi põhja. Vähemalt kord aastas tuleb hapet vahetada — vana välja kallata, purgi põhjast plaatidelt murenenud aktiivmassi osakesed ja sulfaadi sadestis välja loputada, tarvitades pesemiseks destilleeritud vett. Üldse tuleb tähendada, et akkumulaatorisse ei tohi kallata kunagi puhastamata hapet ega destilleerimata vett.

Lõpuks eelarve selle kohta, palju läheb maksmata selline akkumulaatori laadimise seadeldis. Seda on küll kaunis raske arvestada, sest — näiteks puumaterjali rahaline väärtus võib suuresti kõikuda, või näiteks oleneb juhusest, kuis keegi saab oma induktorit muretseda. Kui mast ja muu puumaterjal kalkultatsioonist välja jätta, kujuneb eelarve järgmiseks:

Induktor	kr. 4.—
Induktori ümberehituse kulud . . .	1.50
Tüür ja kontaktlaagrite materj. . .	1.40
Ampermeeter	5.—
Reostaat	1.—
Lülili	—50
6 klemmi	—90
Tantaalventiil umbes	2.50
	kr. 16.80

Ja kui kõik muud kulud arvestada ümarguselt 5 krooniga, on eelarve kr. 21.80. See kalkultatsioon võib suuresti muutuda, kuid näitab siiski umbkaudselt, millistes piirides see kõikuda võib. Nagu näha, pole sellise sisseseade ehitamine kuigi kulukas, kuid töötab hoolsalt ehitatuna väga korralikult, võimaldades omal ja ka naabritelgi akkumulaatoreid laadida. Kerge ehituse tõttu on turbin õige tundelik ja töötab juba nõrga tuulega.

Võrdluseks võrgust töötavate akkulaadijatega võib tähendada seda, et viimased lähevad peaaegu igal juhul kallimaks, kuid peale ehituskulude nõuavad hiljem alaliselt kulu äratarvitatud voolu näol. Tuul ei maksa aga midagi ja meie ilmastik on sarnane, et väga harva juhtub täiesti tuulevaikseid päevi.

Isoleerained, nende tarvitamine ja tööstamine

(Lõpp).

On olemas näiteks trolitplaate tumerohelise värviga ühes kerge mustade joontega, ehk heelerohelise värviga ühes mitmesuguste tumedamate joontega, milliseid kujutab pilt 4. Tumedamad osad on seal tumerohelised ja vähe heledamatena näivad kohad on õrna sinakas-rohelist värvi. See on praegu kõige levinum muster.

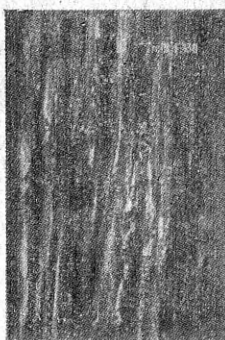
Pilt 5 kujutab punakaspruuni ja täiesti marmore sarnanevat trolitmustrit. Ka tumedamates, peaaegu mustades värvingutes ja punakate joonekestega on võimalik selliseid trolitplaate saada. Peab veel nimetama amatöörile trolitaksmaterjali, mida on mustast kuni elavate brüerpruunide toonideni saada (pilt 6). Ta mõjub kui värviküllane sügis-

maastik. Ka igasuguste püumustrite järelaimamised on väga laialt levinud. On olemas seedripuu, mavagooni, itaalia pähkelpuu (pilt 7) ja viimasel hajal väga tarvitatud Kaukasuse pähkelpuu jne. mustreid.

Nii on praegu amatööril võimalus igasugusele mööblile vastavalt ka oma aparaat valmis ehitada.

Esimeses järjekorras huvitab amatööri muidugi ssoleeraine omadused ja tema tööstamise võimalusi. Troliidil on erikaal 1,7—1,8, trolitaksil 1,4, eoojusvastupidavus troliidil on umbes 80° C, trolitaksil aga palju suurem — ligi 161° C. Võrkvastuvõtjaile on seepärast ka trolitaks rohkem eelistavam. Läbilöögitugevus on mõlema materjali juures võrdne ja nimelt 45 000 volti 1 mm peale. Pealispinna ta-

laselt. Mõlemad isoleerained lasevad enesele ka vinti lõigata. Soovitatav on korraliku vindi saamiseks vindipuuri määrda vahaga. Troliiiti võib saagida hariliku raua ehk ka vineersaega. Ka saagima peab aeglaselt, et saag mitte ei kuumeneks ja ei hakkaks materjali sulatama. Trolitaksi on tema suurima sitkuse tõttu raskem saagida. Tarviduse korral lasevad nad mõlemad endid paenutada. Trolitaksi ainult kuni 1 mm ja troliiiti kuni 2 mm paksuseni. Mõlemaid materjale peab soojendatult paenutama. Paene tuleb kinnitada, kuna ta muidu püsima ei jää. Nii troliiiti kui ka trolitaksi võib liimida. Troliiiti acetoniaga ja trolitaksi erilise liimainega, mis sama vabrikuga poolt turule lastakse „Klebol“ nime all. Troliiidi juures sünnib liimimine lihtsalt. Liimi-

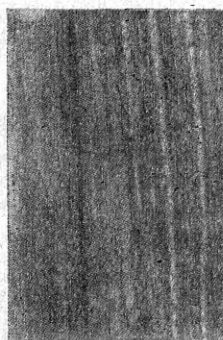
Pilt 4. Rohelise värviga troliiitplaadi muster.

Pilt 5. Roostepruun troliiitplaadi muster.

Pilt 6. Heledavärviline trolitaksplaadi muster.

Pilt 7. Pähkelpuu imitats. trolitakspl. muster.

Pilt 8. Kaukasuse pähkelp. imit. trolitakspl. muster.

kistus on troliidil 10 miljonit megoomi, trolitaksil 100 000 kuni 1 miljon megoomi.

Troliiidi sisetakistus on võrdne pealispinna takistusele, kuna aga trolitaksil on ta väiksem, nimelt 1300 megoomi. Siiski ei põhjusta see veel aparaatide ehituse juures ainult troliiidi tarvitamist. 1300 miljoni oomi takistust on küllaldane hääks isoleeraineaks.

Nüüd veel selle materjali tööstamisest. Amatööri huvitab vähem treimise ja hõõveldamise võimalus, seda enam aga puurimine, lõikamine ja järelepoleerimine. Troliiit, samuti ka trolitaks laseb ennast hariliku spiraalpuuriga puurida. Trolitaksi juures peab puuri ots vähe teravam olema, umbes 70°, kuna troliiidi juures 60°. Isoleermaterjali puurimise juures peab tingimata puuri jahutama. On hää tarvitada puurimise juures õli ehk seebivett ja puurida aeg-

tavad kohad kaetakse acetoniaga, surutakse kokku ja lastakse kuivada. Trolitaksi juures peab liimitava koha enne karedaks tegema ja pärast umbes 80° soojuses kuivatama. Troliiiti saab hästi poleerida pehmest riidest poleerimisesei abil. Selline seib peab 1400—1600 tiiru minutis tegema, mida võib ainult treipingi ehk erilise masina abil saavutada. On olemas veel valget troliiiti mida iga amatöör võib oma maitse järele ära värvida. Selleks tarvitakse piirituses lahustuvat aniliinvärvi. Värv sulatatakse piirituse sees ära ja lisatakse umbes 5% acetoni juurde. Plaat võib kas otsekohe värvi sisse kasta ehk ka värvi peale pritsida. Viimasel juhul võib igasuguseid mustreid järele aimata.

Amatööri peaks huvitama alati isoleerainete sordid ja nende omadused, kui ta tahab valmistada kõrgeväärtuslikku ja nägusat aparaati.

Londoni uus saatehoone

Üheksa majakorda ümber „torni“

Portland Squarel, Londoni südames, ainult mõned sammud Oxfordi tsirkusest eemal, valmib uus „Broadcasting House“, Briti ringhäälingu-ühingu uus kodu. Kui läheneda Oxfordi tsirkuse poolt, siis kerkib ta äkki oma ümarguseks tehtud otsaga nagu mõne ookeaniauriku nina esile.

Briti ringhäälingu-ühing valis sellise „triikraua“ kuju, et juhatus- ja bürooruume tänavapoolsesse osasse asetada ja nii saada välisilmast täiesti isoleeritud „tuuma“, kus siis saateruumid aset leiaksid. Üheski kohas ei seisa see torn, mille seinad ühe meetri paksusest raudbetoonist valatud, ühen-

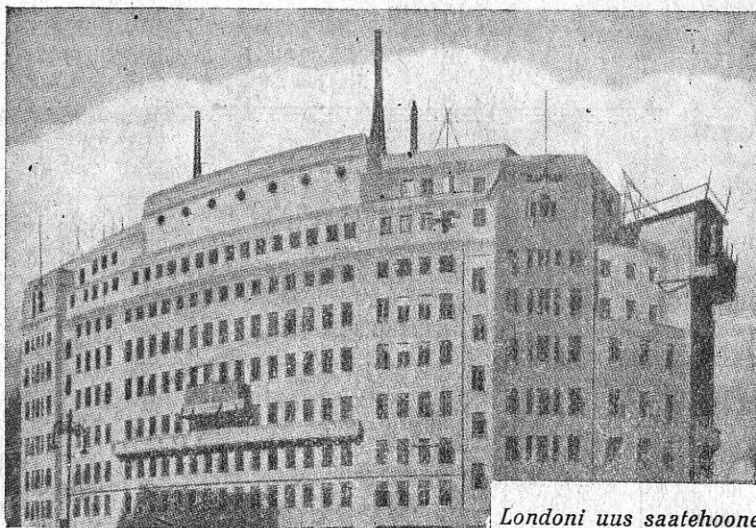
duses teiste ehituse osadega. Ükski heli, ükski päikesekiir ei tungi siia sisse. Isegi õhk uuendatakse suurte ventilatoritega.

Igasugune lärm, uulitsamürast kuni hiire krõbistamiseni, oli arhitektide suurimaks mureks. Kuudekaupa katsetati, kas mitte kusagilt mõni heli läbi ei tungi, enne kui jõuti lõppsaavutuseni. Mitte ainult helikindlaid lagesid ja seinu ei ehitatud, vaid üksikud korrad lahutati ka büroo ja teiste kõrvalruumidega üksteisest ära.

Kui jalutada läbi „torni“, siis kohume esiteks kahe suure saateruumiga kabaree jaoks, ühes riietusruumiga kunstinikele, vannitoaga, lavavalgustusseadega ja ruumiga publiku jaoks; sest Inglismaal on juba ammugi leitud, et kunstnikud kõige paremini oma harjunud atmosfääris töötavad. Sellepärast ehitati ka läbi kolme majakorra ulatuv kontsertsaal. Ta mahutab enesesse B. B. C. 114-liikmelise orkestri, 250-pealise koori, solistid ja tuhat kuulajat.

Siis järgnevad mitmesugustes tornikordades teised suured ja väikesed saateruumid, iga üks vastavalt oma otstarbele ehitatud ja sisseseatud. Vahelpeal asub 10 000 teosest koosnev muusikaline raamatukogu. Ja lõpuks kõige kõrgemal leiavad aset klubiruumid, ühes väljakäiguga lamedale katusele.

Projekteerimise juures on ka kõige väiksematele üksikasjadele pühendatud tähelepanu. Oma elektrijaam, kahekordne juhestik terves majas ja telefonid igas toas on enesestmõistetavad. Isegi

Londoni uus saatehoone

veemuretsemist pole unustatud. Võib ju juhtuda, et mõne peatoru katkemisel just Portland Place veeta jääb. Ka selle eest on hoolitsetud: 200 meetri sügavune kaev annab otsekohe kristallselget vett.

Savoy Hillis, praegustes ringhäälingu ruumes, rõõmustatakse juba ette uute ruumide valmimisel, sest seal töötamine ei pakkunud kellegile suurt lõbu. Ta ei olnud ka otsekohe saatehoonena mõeldud, vaid väikesest kaubamajast, türgi saunast ja tervest hulgast ebamugavatest üürikorteritest ümber ehitatud. Peale selle asus peasaateruum mustemas linnaosas Themse kaldal, kuhu juurdepääs kaunis raske ja ebameeldiv oli.

Praktilisi näpunäiteid

Lõpplambi valik.

Uue lõpplambi (valjuhääldajalambi) muretsemisel on soovitatav tugevamat tüüpi n. n. jõuvõimenduslambi muretseda. Selline lamp tarvitab palju rohkem anoodvoolu, kui harilik lõpplamp, nii et anoodpatareid palju rohkem koormatakse. Patarei eluiga on sellepärast ka palju lühem; kui ta üldse küllaldast voolu suudab anda. Praegusel ajal tarvitatakse eduga anoodpatarei asemel võrkanoodi, kus see muidugi võimalik on. Võrkanood peab igal juhul küllaldase võimsusega olema.

Katkised akkupurgid.

Katkiseid akkupurke saab parandada isevalmistatud klaaskiti abil, mis isegi kontsentreeritud väävelhappe mõjule vastu paneb. Tuleb muretseda naatriumvedelklaasi ja peenikeseks tehtud bimsteini. Naatriumvedelklaas olgu tihedusega

35 kraadi Beaumé järele. Mõlemad ained segatakse mitte just väga paksuks pudruks ja lastakse natuke seista. Murdekohad määratakse selle seguga sisse ja surutakse tugevasti üksteise vastu. Klaasid peavad paar päeva surve all kuivama, enne kui neile hapet võib sisse valada.

Kui alaldajalambid siniselt põlema hakkavad.

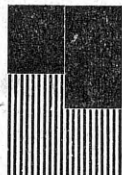
Kui vahelduvvoolu võrkvastuvõtja alaldajalambid siniselt põlema hakkavad, siis on see tunnuseks, et mõni lambiringis olev kondensaator on läbilöödnud. Asjatundmatule ei jää siis muud midagi üle, kui aparaat parandaja juurde viia. Amatöör võib ajutiselt oma aparaadi ära parandada sel teel, et ta alaldaja anoodile paralleelselt asuva kondensaatori lihtsalt kõrvaldab ja pärast uuega asendab. Kunagi aga ei tohi võrkaparaadiga edasi töötada, kui ülemalkirjeldatud viga esile tuleb, ehkki „päris hästi“ veel kuulda on.

EHITAJAD! Teadustage toimetusele „Raadios“ kirjeldatud aparaatide ehitustulemustest!

Lühikesi teateid

Ameerika.

Ameerika Ühisriikides on seni üldse müüdnud umbes 15 000 000 raadioaparaati. Vaatamata sellele, et raadioaparaatide hind on 450 kr. langenud 300 kr., osteti 1930 a. siiski ainult 4 000 000 aparaati, mis on umbes 14% vähem kui 1929. a.

KUI TEIL ON SOOV KORRALIKULT RIIE-
TUDA, siis ärge unustage, et seda soovi
suudab täita ainult

Eesti valmisriieteäri

„LYCŃ“

Tallinn, Harju 39 („Kuld Lõvi“ vastas)

Tähelepanu! Soojad ilmad on käes. Mõelge
aegsasti kütetmaterjali kokkuhoiule

Keetke heal rootsi priimusel!

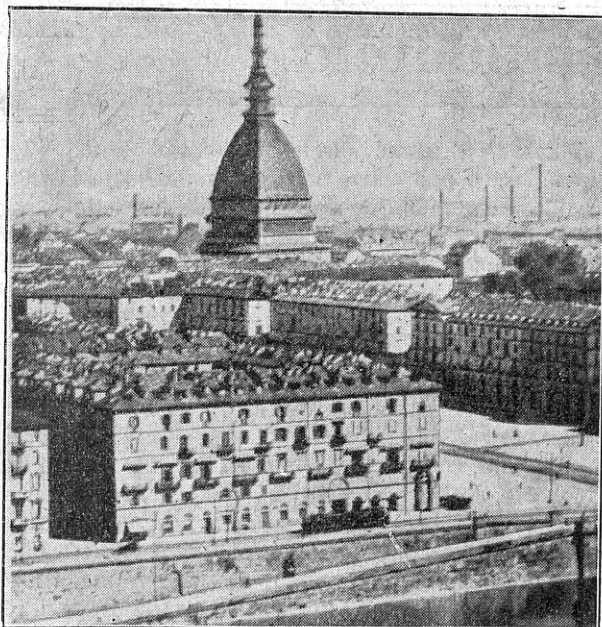
Priimuseid ja nende üksikosi

Soovitab **J. Soonsein**

Tallinn, Estonia teatrim. all nr. 8

Poola.

Saatja Varssav II hakkavat lühilainel töötama, kui uus suursaatja normaalse saatekava täielikult üle võtab.

TURIIN, kus asub meie saatejaama segaja.

Automaat ilmajaam põhjanabal.

Gröönimaa põhjapoolseimal rannal seisab puust mast, 35 meetrit kõrge ja 1000 km lähimast Eskimoitist eemal. Masti tipu lähedal tiirleb kaks suurt neljatiivalist lennuki propellerit. Muidu pole märgata mingisugust liikumist — mingisugust eluavaldust — ainult lumi, jää ja kõle tuul.

See mast ongi automaat ilmajaam. Tema ajuks on kabiin, mis on vaevalt telefoni kuuldetoru suurune, kuid väga tundelik temperatuurile, niiskusele, õhusurvele ja ajale. Tema süda ripub kilomeetripikkuse vasest närviini küljes sügavalt soojas merevees. Ventilatsioonitorude läbi voolab lumevaba õhk läbi torni, ümbritseb kabiini ja voolab masti otsast jälle välja.

Minut enne kella üheksat lülitakse paljud aparaadid lainele 45 meetrit, sest soovitakse teada ilmastiku seisu Gröönimaal.

Täpselt kell 9 kostavad esimesed morsemärgid. Esiteks tähed GFN, siis ühe minuti pärast arvud 4, 71, 45. 16 ja 9. Telegrafist loeb sealt järgmist välja: GFN = Gröönimaa-jaam F. Nansen, õhusurve = 711 mm, temperatuur = -45°, tuulesuun = 16 (otse lõunatuul), tuulekiirus = 5 (s. o. vahe esimese märgi (4) ja viimase märgi (9) vahel, mis põhjeneb tuulte-kiiruste jagamisel 13 kraadi).

Kogu seda tegevust on võimalik saavutada, kui ühendada kell baromeetriga, termomeetriga, tuulesuuna ja kiiruse-näitajaga ja lõpuks lühilaine-saatjaga, mida toidetakse merevees asuvast patareist ehk erilisest tuulegeneraatorist.

Kuid lõpuks ei asu selline ilmajaam veel mitte Gröönimaal, vaid ainult paberil. Kuid siiski on ka juba praegu midagi sellesarnast olemas, nimelt sakslase Hergeselli ja venelase prof. Moltchanovi poolt konstrueeritud aparaat.

Selline aparaat koosneb nõrgast 2 kw saatjast, mida toidetakse pliatsijamedusest patareist. Aparaat on kinnitatud 1,5 meetri suuruse õhupalli külge, mis siis 20 kuni 25 km kõrguseni üles saadetakse. Ülestõusmise ajal teatab saatja pidevalt temperatuuri ja õhusurvet. Kogu see tegevus põhjeneb väljasaadetava heli katkestamisel, mis baromeetri abil käimapanдаваст hambaratast tekitatakse ja kuulaja poolt ära loetakse.

Kuid sellised jaamad pole hästi sobivad just oma raskelt loetava teksti tõttu, kuna on soovitatav just morsemärkide abil avaldatud tekst.

Nüüd on õnnestunud sellist süsteemi lihtsate abinõude abil ehitada. Printsip on väga lihtne: ühest nõust langevad metallkuulid (2 kuni 3 mm läbim.) välja ja veerevad rennidesse, mille metallkontaktid morsemärkide taktis sisse lülitakse. Kell paneb aparaadi tööle: mehaanilise ehk elektromagneetilise vabastamise järele langeb kuul nr. 1 jaamanimetusega varustatud renni ja saadab märke küllalt sagedasti üksteise järele. Järgmine kontakt vabastab baromeetri kuuli nr. 2. See langeb baromeetri näitajast juhituna teatud morsemärkidega (näiteks 71) varustatud renni. Arvu 71 telegrafeeritakse mitu korda, kusjuures viimane kontakt vabastab termomeetri kuuli jne.

Sellise seadeldise paremus seisab selles, et kallid patareivool ei lähe mitte telegrafeerimiseks, vaid ainult saatja ja lühikeste magnetimpulsside jaoks. On ettenähtud ka seadeldis, mis lülitab aparaadi automaatselt generaatori peale, kui patarei lakkab töötamast.

Väljaandja: Üleriikline Eesti Raadioühing, Tallinn, Lai tän. 39. Vastutav toimetaja: Dr. H. Mäe, Nõmmel, Nurme tän. 16. Kuulutusi võtavad vastu Tallinnas: talitus, Lai tän. 39, telefon ETK 32; Nõmmel: Dr. H. Mäe, Nurme tän. 16, telefon 259; Tartus Ins. E. Mägi Pepleri tän. 15-2, telefon 157.